

NOSALTRES SOLS!

Any XCIV • Núm. 191 • Època III, núm. 3

Dissabte, 5 d'abril de 2025

Editorial

Brots verds

M'atreveixo a afirmar que hem passat l'hivern. No, no ho dic pas en el sentit astronòmic, si bé també és cert. Catalunya, el moviment independentista, ha deixat enrere set anys d'endarreriments i letargia, i rebrota amb saba nova.

La gent del carrer, el gruix de la nació catalana, torna a ser conscient del mal que Espanya ens fa en el dia a dia, i la tensió va a l'alça. Les manifestacions, protestes i campanyes pel català i contra la mala gestió del transport públic són les primeres fulles d'una nova etapa del conflicte. És la nostra responsabilitat que aquest nou brot creixi, doni fruits i, finalment, els puguem collir. Repeteixo, és la nostra responsabilitat, dels que ens hem compromès amb la causa entenent les dificultats del camí. Perquè no ens podem permetre que, per la covardia dels líders, els fruits de l'esforç de la nació catalana es podreixin a l'arbre, com va passar l'octubre del 2017.

I una primavera no pot ser-ne, de primavera, si no és florida. És per això que convidem tots els joves dels Països Catalans a participar en els Jocs Florals de Nosaltes Sols, en les categories d'assaig, narrativa, poesia i il·lustració. Perquè la literatura, la llengua entesa com art, és l'expressió més bella de l'esperit nacional.

Aquest març que deixem enrere ha estat productiu per a Nosaltes Sols! Hem pogut adobar les nostres ments amb conferències excel·lents de ponents de primer nivell del país.

El dia 1, Júlia Ojeda, professora de Filologia Catalana a la UB i coautora de «Màtria o Barbàrie» ens va oferir una xerrada a la Palestra de Girona sobre feminisme i nacionalisme, argumentant que ambdues posicions no són mútuament excloents i que es poden, i de fet s'haurien, d'harmonitzar.

A Terrassa, el dia 5, l'historiador Jordi Oliva ens va parlar del cost humà de la Guerra Civil a Catalunya, les xifres, la recerca, i com recuperar els noms permet reconciliar-nos amb un passat que ens ha deixat una ferida oberta.

Dolors Clotet, de Renaixença Demogràfica, va exposar el dia 21 a Igualada la necessitat de reforçar poblacionalment la nació catalana per tal d'assegurar-ne la continuïtat. En destaco una frase que va pronunciar en referència a la immigració al nostre país «per integrar-te, ha d'existir alguna cosa a la qual t'integris. Què s'integraran si no existeixen catalans?»

I darrer, però no menys important, Enric Vila, escriptor i periodista, va relatar el dia 26 a Barcelona com havia viscut el Procés des de dins. La seva trajectòria, des de la cuina de Convergència fins a convertir-se en un dels pioners a exclamar que l'emperador anava nu, fou extremadament aclaridora. Podeu recuperar la conferència al seu pòdcast.

A nivell d'acció cal destacar l'encartellada a un restaurant de Barcelona que es va negar a servir a

Miquel Buch en sentir-lo parlar català, fet del qual es van fer ressò xarxes socials i mitjans de comunicació. Si bé les accions d'aquest senyor com a Conseller d'Interior van ser reprovables (i molts vam entonar càntics exigint-ne la dimissió) la discriminació que va patir i, per extensió, la vulneració de la llei i els drets nacionals dels catalans, no podia quedar sense resposta.

Abans d'acabar voldria presentar-vos el número d'aquest mes, on estrenem la secció d'Història de Catalunya, que s'anirà alternant amb les altres i que, per motius evidents, hem cregut convenient inaugurar amb un article sobre l'evolució dels Jocs Florals. Gireu, doncs, el full, i conegueu un passat que ens comina a emular-lo allà on ha reeixit, i a superar-lo allà on ha quedat curt. Perquè la història està escrita, però el futur està per fer. I l'hem de fer nosaltres.

ICB

HISTÒRIA DE CATALUNYA

Els Jocs Florals

La diada cultural dels Jocs Florals reuneix ciutadans de tots els Països Catalans per enaltir i glorificar la nació catalana, de Fraga a Maó i de Salses a Guardamar. Per tal de retre-li homenatge, farem un breu recorregut per la seva trajectòria històrica, la qual ha esdevingut exemplar a l'hora d'explicar l'arrelament incondicional de la nostra cultura.

Aquest certamen literari es remunta a l'any 1323, quan la Companyia dels Set Trobadors va fundar els primers Jocs Florals a la ciutat de Tolosa de Llenguadoc a l'antiga Occitània. Aquella primera edició ja va tenir grans figures de la poesia catalana com Joan Blanc o Bernat de Palaol. No fou fins al 1393 quan el rei Joan I va traslladar l'esdeveniment a Barcelona, on es continuà celebrant ininterrompudament fins al 1484.

Posteriorment, l'any 1859, de la mà de Víctor Balaguer, la Renaixença va recuperar la cerimònia i ho feu sota el lema «Patria, Fides, Amor», en referència als tres premis que s'atorgaven: la Flor Natural a la millor poesia amorosa, l'Englantina d'Or a la millor poesia patriòtica i la Viola d'Or i Argent a la millor poesia religiosa. Durant aquest període grans personalitats de la literatura catalana van ser premiats, des d'Àngel Guimerà fins a Jacint Verdaguer, passant per poetes com Josep Carner o Joan Maragall. D'aquesta manera, el certamen va aglutinar intel·lectuals, polítics catalans i autors joves amb l'objectiu comú de contribuir al prestigi de la literatura catalana culta.

A mitjans del segle XX, la seva celebració es veié interrompuda diverses vegades arran de la dictadura de Primo de Rivera, la guerra civil i la dictadura franquista. Des d'aleshores es va iniciar un procés de repressió

incansable que fracassà en l'intent d'esborrar qualsevol vestigi de la cultura catalana. Una gran mostra d'aquest fracàs és la voluntat dels exiliats catalans de mantenir els Jocs a l'estranger, amb el que van aconseguir preservar la festa de la llengua catalana i, alhora, denunciar internacionalment la situació que vivia el poble català. D'aquest període se'n destaquen autors premiats com Carles Riba o Joan Oliver (Pere Quart) i altres guardonats com a mestres en Gai Saber com Mercè Rodoreda o Carles Pi i Sunyer.

Finalment, amb la restauració del règim autonòmic, l'any 1978 es van retornar els Jocs Florals a la capital catalana. Lloc d'on no haurien d'haver marxat mai i que serveix com a recordatori amb el missatge clar de preservar la cultura davant dels poders opressors que la volen veure anorreada.

Aquesta visió més polititzada dels Jocs Florals no només és d'ara, sinó que ha sigut un tret característic que ha marcat la seva celebració des dels seus orígens. El millor exemple d'això és el discurs d'agraïment realitzat per Àngel Guimerà en la cerimònia de 1920, en què incendiava l'esdeveniment davant de la forta presència de personalitats internacionals: «Mentrestant, conservem nosaltres aquest esperit de germanor al llarg dels anys i dels segles i de les lluites socials dels pobles, que no l'acabaran, no, l'ànima de Catalunya». ¹ Aquest discurs desacomplexadament catalanista va arrancar aplaudiments mentre el dramaturg afirmava que «vindrà un altre temps que el Rosselló torni a ser de nosaltres o nosaltres del Rosselló. Qui ho sap! Tant se val». L'escena va causar la indignació de les autoritats espanyoles presents, no obstant això, Guimerà va continuar anunciant que

«el que us dic de nosaltres de Catalunya i dels nostres germans de València i Mallorca, ho dic del Rosselló amb veu més alta avui, per tenir entre nosaltres a aquest català, glòria present de la civilització de tota la terra. Perquè tan catalans som els d'aquí a baix com els que faldegen el Canigó». La finalització de l'acte va provocar disturbis entre els manifestants i la policia nacional, acabant amb la detenció d'un manifestant acusat de «separatista».

Aquesta experiència ens alligona amb l'obligació de mantenir la lluita per l'alliberament nacional dels Països Catalans dia a dia i combatre el discurs colonial amb iniciativa individual i força col·lectiva.

Així doncs, celebrem aquesta diada. Que tothom vegi qui som els catalans. Que l'enemic contempli una nació que es posa dempeus per matar el drac, que conquereix la joia amb roses glorioses i alça la virtut amb la lletra per bandera. Una nació que no té pors ni complexos imposats, ans al contrari, que aspira i brega per esdevenir un estat lliure amb una narrativa pròpia davant del món. Un estat on les noves generacions s'enorgulleixin de dir-se i sentir-se catalans. Visca els Jocs Florals i visca Catalunya lliure!

Martí Om, 14 de març de 2025

1. Adaptació del text original escrit en català pre-normatiu i conservat al fons Àngel Guimerà de la Biblioteca de Catalunya.

RACÓ POÈTIC

Veles e vents han mos desigs complir
faent camins dubtosos per la mar.
Mestre i ponent contra d'ells veig armar:
xaloc, llevant, los deuen subvenir,
ab llurs amics lo grec e lo migjorn,
fent humils precés al vent tremuntanal
que en son bufar los sia parcial
e que tots cinc complesquen mon retorn.
Bullirà el mar com la cassola en forn,
mudant color e l'estat natural,
e mostrarà voler tota res mal
que sobre si atur un punt al jorn.
Grans e pocs peixs a recors correran
e cercaran amagatalls secrets:
fugint al mar, on són nodrits e fets,
per gran remei en terra eixiran.
Los pelegrins tots ensems votaran
e prometran molts dons de cera fets:
la gran paor traurà al llum los secrets
que al confés descuberts no seran.
E en lo perill no em caureu de l'esment,
ans votaré al Déu qui ens ha lligats
de no minvar mes fermes voluntats
e que tots temps me sereu de present.
Jo tem la mort per no ser-vos absent,
per què amor, per mort, és anul·lats,
mas jo no creu que mon voler sobrats
pusca esser per tal departiment.
Jo só gelós de vostre escàs voler
que, jo morint, no meta mi en oblit.
Sol est pensar me tol del món delit,
car, nós vivint, no creu se pusca fer:
aprés ma mort, d'amar perdau poder
e sia tots en ira convertit.
E jo, forçat d'aquest món ser eixit,
tot lo meu mal serà vós no veer.
Oh Déu! ¿per què terme no hi ha en amor,
car prop d'aquell jo em trobara tot sol?
Vostre voler sabera quant me vol,
tement, fiant, de tot l'avenidor!
Jo son aquell pus extrem amador
aprés d'aquell a qui Déu vida tol:
puix jo son viu, mon cor no mostra dol
tant com la mort, per sa extrema dolor.
A bé o mal d'amor jo só dispost,
mas per mon fat fortuna cas no em porta:

tot esvetlat, ab desbarrada porta,
me trobarà faent humil respost.
Jo desig ço que em porà ser gran cost
i aquest esper de molts mals m'aconhorta;
a mi no plau ma vida ser estorta
d'un cas molt fer, qual prec Déu sia tost.
Lladoncs, les gents, no els calrà donar fe
al que amor fora mi obrarà:
lo seu poder en acte es mostrarà
e los meus dits ab los fets provaré.
Amor, de vós, jo en sent més que no en sé,
de què la part pitjor me'n romandrà,
e de vós sap lo qui sens vós està:
a joc de daus vos acompararé.

Ausiàs March

OPINIÓ I ASSAIG

Cants de sirena de l'Oncle Sam

Dels anys noranta ençà, l'esquerra i extrema esquerra —tant la nostrada com la colona i arreu d'Europa— han sofert un procés curiós. La desaparició de la Unió Soviètica les va deixar orfes de referents ideològics i, buscant-ne un per al seu antiamericanisme, van acostar-se als moviments de dissidència interna dels Estats Units. D'allí van passar a escoltar l'elit intel·lectual de les universitats americanes per, finalment, a alinear-se amb l'ala esquerra del partit Demòcrata, el qual va saber absorbir i dissoldre de manera extremadament efectiva el discurs contrari a les polítiques bel·licistes i neoliberals que sustenten (o sustentaven) la Pax Americana. Això ha portat l'esquerra europea a adoptar, sistemàticament i acrítica, les ideologies, els debats i les lluites de la política nord-americana sense valorar, ja no si tenen mèrit —que no dic que no en puguin tenir— sinó si són aplicables en el nostre context.

Un exemple: la població negra de Catalunya no és pas descendent d'uns esclaus importats per la força per cultivar sucre, tabac o cotó, fet que els hagi forçat a un arrelament precari a la societat i un tracte subhumà o de ciutadans de segona durant segles; al contrari, els residents d'origen subsaharià del nostre país són majoritàriament immigrants econòmics de primera o segona generació, amb minories significatives de ciutadans d'origen guineà arribats en un context postcolonial i infants —molts ara ja adults— adoptats internacionalment per famílies catalanes. És ben cert que els membres d'aquests col·lectius poden tenir, de manera individual o generalitzada, dificultats per a la plena integració a la societat catalana, però no es pot pretendre entendre ni superar els obstacles amb què es troben aquestes

persones amb les mateixes eines amb què s'intenten resoldre els conflictes generats per l'esclavitud, les lleis Jim Crow o el Ku Klux Klan.

Aquesta desconexió entre els problemes socials, l'òptica dogmàtica amb què s'analitzen i els pegats formulaics i exògens amb què s'intenten reparar crea —o evidencia— un distanciament cada cop més pronunciat entre el gruix de la població i els inquilins de la torre d'ivori, que viuen un exili autoimposat del món real des del qual la distància fa que l'individu es difumini i es perdi en el col·lectiu. Electoralment, el resultat d'aquest despropòsit és evident: l'extrema esquerra ha perdut el vot dels obrers —la seva base tradicional— i es desinfla fins a la irrellevància, i el centreesquerra es veu obligat a distanciar-se'n i virar cap al centre o sofrir la mateixa marginació, defugint fins i tot la socialdemocràcia.

El més xocant de tot plegat és que els partits de la dreta (com més a la dreta, més), que han vist com l'esquerra s'estimbava pel pedregar a còpia d'imitar els americans, han decidit llançar-se feliçment de cap a la mimesi del trumpisme. En un exercici de miopia electoralista sorprenent, han abraçat l'enfrontament frontal al postmodernisme i no han sabut o volgut veure les forces motrius que han fet créixer aquest moviment polític, li han donat forma i l'han portat fins a la Casa Blanca.

Els darrers dos mesos i mig han posat llum a la foscor que hi ha rere el multimilionari hotelier convertit paradoxalment en heroi del poble menut. El seu govern actua obertament, i no amaga ni motivacions, ni plans, ni acció, ni conseqüències. El cas paradigmàtic és el del DOGE d'Elon Musk, que no redueix la

despesa innecessària de l'estat, com s'ha intentat vendre; la seva intenció des del primer moment ha estat el desmantellament de l'administració per tal de debilitar la democràcia. I l'extrema dreta europea ho aplaudeix amb les orelles.

De fet, no només ho aplaudeixen, sinó que volen importar la fórmula a l'engròs sense valorar res més que el rèdit electoral que els pugui donar. Ni si funciona —qualsevol persona amb dos dits de front pot veure clarament que no— ni s'adequa als problemes d'aquí, ni tan sols si la societat (catalana o europea, tant se val) acceptaria un canvi tan dràstic de règim polític. Cal no oblidar que s'ha picat pedra durant molts anys per tal que la finestra d'Overton dels Estats Units inclogui el discurs de Trump.

Altra vegada, doncs, veiem com es volen aplicar a casa nostra fórmules i solucions dissenyades per a les situacions i problemes d'altri, amb un calçador que per més força que faci no les farà encaixar. No pronostico millor sort a qui les vulgui implementar que la que han tingut els altres durant els darrers trenta anys: una entrada amb força al centre del debat (que ja estem veient), aparents èxits a curt termini, una caiguda estrepitosa quan —invariablement— els seus plans fallin i la població els vegi el llautó, i una bona pila de maldecaps que ens haurem d'esforçar a endreçar. O, potser, tan sols els taparem sota una catifa nova, importada de vés a saber on.

ICB

Volum I: futur, nació i llengua

Un dels principals temes de discussió política en l'esfera sobiranista, sobretot arran del naixement de partits com Aliança Catalana o Alhora, és la següent pregunta: què fa a un individu ser català?

Bé, si ho mirem des d'un punt de vista pragmàtic, i amb l'objectiu que els paràmetres que fem servir per distingir un català d'un estranger quan analitzem la societat actual tinguin sentit, hem de basar el nostre estudi en el principal motor catalanitzador, és a dir, el fet que fa català a un individu. Aquest element, a la pràctica, dins de la societat catalana, és la capacitat d'un individu per comunicar-se en català correctament i de manera recurrent. De tota manera, també existeixen factors rellevants però no discriminatoris que poden influir, com ara si ha nascut a Catalunya o no, si es considera a si mateix català o no i si, tot i conèixer el català a la perfecció, empra el castellà per motius polítics.

Per tant, adoptant la teoria que el principal element que et fa català és la llengua, podem assumir que la lògica nacionalista catalana és la d'un nacionalisme racional, en el que no penetren idees com el racisme o el classisme, i que està basat absolutament en un sol element, el català (en totes les seves formes dialectals) com a llengua unificadora d'una societat diversa en tots els aspectes: socialment, etnogràficament, econòmicament, etc. Ara bé, cal aplicar aquesta visió nacionalista a la societat actual i a les circumstàncies a les que ens veiem sotmesos.

El fet evident, és que actualment les llengües minoritàries originàries de les diverses regions de l'estat espanyol estan quedant marginades de manera exponencial a mida que passen els anys. Segurament, aquest procés té molt a veure amb l'onada globalitzadora a què s'ha vist sotmès el

nostre territori (dels països catalans ja en parlarem més endavant), sobretot l'àrea metropolitana de Barcelona, València i les ciutats turístiques Balears. El fet, però, és que els òrgans de l'estat espanyol, com sempre, basant-se en el model centralitzador francès, han trobat la manera de veure en aquest procés extern (que afecta internament la societat, l'economia i gairebé tots els aspectes de la societat) la manera de subvertir la nostra llengua i cultura. Aquest és un procés que, no ens enganyem, ha estat intentant imposar al llarg de la nostra història recent, ja sigui amb el famós decret de nova planta o amb la persecució del català durant els anomenats «anys més durs» del franquisme.

L'element que fa més perillosa aquesta temptativa d'eliminar el fet de ser català és que es fan servir uns mecanismes diferents als utilitzats anteriorment, més discrets, menys cridaners i més lents, però que precisament degut a la seva lentitud són indetectables per la majoria i, al mateix temps, exponencialment més perillosos. Són indetectables fins que la confrontació directa ja és inevitable, és a dir, no te n'adones del problema fins que et trobes en la situació, per exemple, d'anar al supermercat a Barcelona i trobar-te que, tot i que la caixa ha estat escolaritzada a Catalunya, no t'entén quan parles en català i et diu *no te entiendo*. Així arribem al punt on estem ara, un punt en el que el català està en un moment de perill extrem i amb ell, l'existència de la nostra nació, una nació que, com ja he dit abans, crec que depèn absolutament de l'existència d'una llengua catalana forta que la unifiqui.

Si perdem la capacitat de tenir una societat plenament catalanoparlant perdem la capacitat d'esdevenir nació a curt, mitjà i llarg termini.

Això que estic dient ara l'estat espanyol i els seus governants ho saben, i fan servir les seves tàctiques per, precisament, atacar on han descobert que ens fa més mal, a l'educació: no és casualitat que s'intentés implementar un 25% de les classes impartides en castellà obligatòriament, no és casualitat que el decret de nova planta eliminés el català de tot ús burocràtic o institucional, no és casualitat que al llarg del franquisme el català fós prohibit en l'àmbit escolar i la vida pública, i, així, el seu ús quedés relegat a nivell privat. L'atac a la nostra llengua ha de ser rebut com un atac més a la nostra nació, uns atacs que es repetiran fins que la nostra identitat desaparegui i finalment, aconseguixin sotmetre les diverses cultures de la península ibèrica. Unes cultures precioses en la seva diversitat que fan únic i viu aquest territori de pobles germans del poble català, com ho són el gallec, el basc, l'andalús, el portuguès i l'asturleonès.

Per tant, tenint en compte les circumstàncies actuals de la societat catalana, cal fer una consideració vital per la supervivència de la nostra identitat. Hem de defensar per sobre de tot la nostra llengua, és a dir la nostra nació, una nació que fa molt temps que resisteix punyals a l'esquena, uns punyals que en els darrers 20 anys han tornat a clavar-se més endins que mai i de manera més freqüent però també més silenciosa (et poden estar apunyant amb un somriure a la boca mentre et diuen que ets preciós, el que no canvia és el fet que t'estan apunyant). Aquests punyals ens els hem d'arrancar i torçar fins a fer-los inservibles perquè no tornin mai. Això, però, ho hem de fer tots junts com a nació catalana que som, per assegurar el nostre triomf i un futur millor per la nostra identitat cultural. **NO HI HA FUTUR SENSE NACIÓ I NO HI HA NACIÓ SENSE LLENGUA!**

Boina

Ser catalanista implica ser independentista?

En els moments àlgids del Procés un dels principals discursos de l'unionisme era que els independentistes s'havien apropiat de la Diada de l'11 de setembre i havien exclòs als catalanistes no separatistes. Que la Diada era un espai de catalanitat i, per tant, dintre d'aquest catalanisme s'havia de contemplar una visió de Catalunya dins l'Estat espanyol.

Si anem al DIEC, catalanista es defineix com a «adepte del catalanisme com a opció política». De la mateixa manera, catalanisme té dues accepcions d'interès: «Devoció a les característiques i als interessos nacionals catalans» i «Moviment que defensa el reconeixement de la personalitat política de Catalunya o dels Països Catalans». Llavors, de la primera accepció pot resultar subjectiu determinar quins són «els interessos nacionals catalans». D'altra banda, amb l'última accepció, la qüestió queda bastant resolta, encara que, hi poden haver casos on el «reconeixement de la personalitat política de Catalunya» sigui fins a un cert punt.

Tornant a la Diada nacional, seria molt útil recordar el motiu d'aquesta celebració per tal de deliberar si l'argument unionista té validesa. L'11 de setembre de 1714 va concloure el setge de Barcelona després de catorze mesos de resistència davant les tropes comandades per Felip V de Castella. Aquesta derrota va suposar el desballestament de les institucions catalanes, el sotmetiment absolut davant la dinastia borbònica i la total pèrdua de llibertats per la nació catalana. Així doncs, en l'11 de setembre anual es reivindica precisament la resistència activa davant l'opressió castellana. Per tant, hom podria pensar que és lògic que els col·lectius que defensin la subjugació de Catalunya front Espanya se sentin exclosos de la manifestació. Ara bé, no

per decisió egoista dels independentistes, sinó, a causa de la incompatibilitat de la seva ideologia amb el motiu de la commemoració.

Per tal de no defugir de l'interrogant inicial, cal respondre si ser catalanista implica ser independentista. A títol individual la resposta és sí. És a dir, mentre Catalunya continuï sent una nació ocupada, ser catalanista implica ser independentista, perquè si no, es valida l'estat que et vol destruir. Per a entendre aquesta posició posem un exemple extrem, però que ajudarà a fer-se una idea d'aquest plantejament. Posem pel cas que som a l'Índia ocupada sota l'Imperi britànic durant segle XIX i XX, i un individu X es considera un abanderat del poble hindú i de les seves llibertats. Aleshores, un governador anglès qualsevol li comenta que els hindús són una civilització inferior i que l'única manera de prosperar és a través del domini i assimilació britànica. Llavors, el nostre protagonista no només concorda amb la ideologia colonial britànica, sinó que s'apropa a un grup d'hindús i els comenta: «el nostre amic anglès té força raó i crec que li hauríem de fer cas pel nostre bé». Oi que els companys no considerarien a aquest individu un defensor del poble hindú perquè veurien incompatible mantenir aquesta posició i alhora legitimar aquells que el volen subjugar? Doncs, vindria a ser més o menys el mateix, amb matisos, però el mateix.

I quins serien aquests matisos, doncs principalment hi juga un paper molt important el grau de conscienciació política d'un mateix. Ja que, tenir coneixement o no del que significa l'ocupació espanyola sobre els Països Catalans et pot portar de ser un il·lús catalanista a ser un independentista intransigent o, en l'escena contrària, de ser un il·lús catalanista a ser un repressor colonial espanyol.

Posaré un exemple: a l'inici de la seva carrera professional, el molt honorable president Francesc Macià no només defensava una visió de Catalunya dins de l'estat sinó que formava part del cos d'enginyers de l'exèrcit espanyol. Macià va ser un membre destacat del seu cos i fou ascendit a oficial de l'exèrcit espanyol. Arran dels Fets del ¡Cu-Cut!, on militars espanyols varen destruir la seu d'aquesta revista i del diari la Veu de Catalunya, Macià es va posicionar radicalment en contra de les atrocitats comeses i es presentà com a candidat de la coalició catalanista Solidaritat Catalana, cessant així la seva vinculació amb l'exèrcit. No només això, el president Macià fundà el primer partit independentista, Estat Català, l'any 1922, organitzà una conquesta armada del principat en contra de la dictadura de Primo de Rivera l'any 1926 i proclamà la República Catalana l'any 1931. El viratge polític del president Macià és el més paradigmàtic de com condiciona en el posicionament catalanista el fet de prendre consciència del domini colonial de l'estat.

Aquest no és un cas singular, n'hi ha molts altres. L'any 1930, Lluís Companys fou gran defensor del Pacte de Sant Sebastià, en què s'acordava la restauració de la República Espanyola un cop caigués la monarquia. Així doncs, aquesta posició va ser cabdal a l'hora de fer marxa enrere respecte de la República Catalana naixent i la seva posterior reducció a la Generalitat de Catalunya. L'any 1934, amb Companys ja de president, es van donar els fets del sis d'octubre en que, després de diversos esdeveniments que atemptaven contra l'autonomia de la Generalitat, el president proclamà l'Estat Català, això sí, dintre una República Federal Espanyola.

En resposta, el Govern de la República espanyola anul·là l'Estatut de Catalunya, empresonà al Govern de la Generalitat i imposà un comandament afí. Tal com havia fet, amb major mesura, el dictador Primo de Rivera amb la Mancomunitat de Catalunya l'any 1923 i tal com faria el Govern espanyol amb la Generalitat l'any 2017. També hi ha els casos on ja directament s'abolien les institucions catalanes com el mencionat Felip V de Castella amb el Consell de Cent l'any 1714 o el general Franco amb la Generalitat l'any 1939. Tenir en compte tots aquests intents d'acabar amb la nació catalana és un tret característic de què suposa tenir consciència de la situació del país.

En definitiva, la idea principal és que si de veritat s'és catalanista, és a dir, si es defensa una «devoció a les característiques i als interessos nacionals catalans» i un «moviment que defensa el reconeixement de la personalitat política de Catalunya o dels Països Catalans», s'és independentista. I això serveix perquè no ensarronin el personal. Ja que, quan el president Illa promociona d'entrada l'oli de Jaén per sobre del català o quan sistemàticament menysprea, per omissió o per intenció, l'ús del català, doncs clarament no està complint ni tan sols el primer dels requisits. Per tant, quan un individu amb el grau de conscienciament polític suficient defensi un catalanisme dins d'Espanya, neguem la major. Atès que seria un pretext per tal d'imposar un espanyolisme dins de Catalunya.

«És catalanista el que posa, per damunt de tot, la llibertat de Catalunya. Per damunt de tot, de tot, de tot. Per damunt de la vanitat i de l'interès. Per damunt de les malvestats dels temps. Per damunt dels disbarats i de les febleses dels homes. Qui no vol la llibertat de Catalunya per damunt de tot, no és catalanista. Si diu que ho és, comet un delictes d'usurpació.»

Eugeni Xammar (1888-1973), periodista

Martí Om, 24 de desembre de 2024

Demà

Publicat originalment a L'Estat Català, 1/03/1923

Sí. El demà serà nostre. Nostres són l'ahir i avui mateix. Que riguin! Que es mofin! Que blasmin! Els que vinculin l'obra total de la redempció amb els discursos i amb les polèmiques erudites i assenyades. Una paraula resumeix totalment les seves actuacions patriòtiques: Política.

Una altra paraula defineix la nostra: Sacrifici.

Heus aquí, catalans fidels a la Pàtria, les divises ben clares i ben concretes. La política no obstant, ha vingut ratificant els camins fressats pel sacrifici. Estat Català, denominació política a la fi, segellarà al final l'anonimat heroica. Hi ha sector que cada dia guanya una bandera o un casinet de barriada. Perfectament, perquè abans aquesta bandera ha estat nostra. Un dia vindrà que la pròpia bandera esdevindrà triomfant i la passejaran triomfants uns cavallers honorables de la futura Legió d'Honor de Sant Jordi. Seran els polítics. Però la política a Catalunya, com a tots els pobles de la terra, s'escriu al marge de la història. La política no ha fet triomfar ni una nació esclava, ni una classe social. Quan se'ns acosti prop nostre una vocació política, traguem-nos el barret i acomiadem-nos atentament, com un home fa en deixar pietosament un cadàver a la darrera estada. La política és un militarisme civil. I com ell, és necessari a mitges. Abans que Talleyrand o Thiers o Napoleó Bonaparte, Camil Desmoulins cantant «La Marsellesa» vers el patíbul,

Abans de Collins o Griffith—si a Irlanda són possibles els polítics— Sir Roger Casemend zigzaguejant el cos inert de la forca estant. Ara mateix Gandhi ha escrit en el seu evangeli nacional: «La nostra arma és el nostre propi dolor.»

El mèrit que reconeixem a Prat de la Riba, és el seu treball silenciós en l'esforç de la renaixença nacional. En

canvi, la seva política ha fallit; com falliran també totes les orientacions que dimanin de la seva orientació política.

Els utopistes primer, els idealistes i els somniadors després, són l'avantguarda dels exèrcits alliberadors. Inútil assenyalar camins a seguir. Els homes de la terra, els fills de la terra, no seguiran altre camí que el que dicta la veu de la sang. Serà acomplert el fet inexorable. Ni es detura l'aigua del riu enmig del temporal, ni es mata l'olivera serrant-la prop d'arrel. Un dia qualsevol vindrà que l'aigua correrà tranquil•la i juganera, i sota la blavor del cel, al caire del marge, el vent fimbrearà un rebrot d'olivera recent florit: l'esperit pur dels patriotes radicals és l'esperit que està en més pregon contacte amb la naturalesa.

És un esperit pur i senzill, perquè té el do de la natural efusió. Surt dels cercles centrals de la unitat circumferència. Tot l'altre són les darreres vibracions. Són notes marginals al fet viu i palpitant de l'alliberació. Per això la política catalana ha hagut de caminar pel camí fressat pels apolítics. D'una a una ha anat ratificant les posicions.

La Lliga Regionalista, tot fent un maquiavèl·lic retrocés, ha hagut —per altra banda— de llançar al camp de la reivindicació nacional tot el gros del seu exèrcit per privar que les posicions les ocupessin els iconoclastes. Serà endebades. Un sol patriota pot llançar en un magne gest heroic totes les combinacions per terra.

Per això diem que el demà serà nostre, com ho era l'ahir, com per això tots els sectors nacionalistes han d'anar agafant les banderes que nosaltres deixem per un més enllà.

Anònim (Daniel Cardona i Civit)

AVISOS I ANUNCIS

CONSULTA LES BASES DEL CONCURS I ENVIA
LES TEVES OBRES FINS EL **23 D'ABRIL** A

jocsflorals.nosaltressols@gmail.com

EL GUANYADOR DE CADA CATEGORIA REBRÀ
UN TROFEU, UN LLIBRE VALORAT EN 20€ I
UNA ROSA

AGENDA

Dimecres 23 d'abril, tot el dia

Diada de Sant Jordi

Nosaltres Sols! munta parades de llibres i roses a Barcelona, Sabadell i Manresa

Dimecres 23 d'abril, 19:00

Sant Jordi per la Llengua manifestació

Plaça Universitat, Barcelona.

Organitza: Plataforma Sant Jordi per la Llengua

Diumenge 27 d'abril

Mil·lenari de Montserrat

Nosaltres Sols! organitza una sortida per assistir als actes dels mil anys del monestir de Montserrat, cor espiritual de Catalunya.

Dissabte 3 de maig, 10:00

Conversa amb Mateu Morro Marcé. Presentació del llibre «Mateu Reus «Rotget» (1687-1729) El bandolerisme popular a la Mallorca borbònica»

Sa Mina, Lloseta, Mallorca.

Organitza: Nosaltres Sols! Mallorca

Mantén-te atent als canals de difusió per tal d'estar al dia de totes les activitats que organitza Nosaltres Sols!

X @Nosaltres_Sols_

Instagram @nosaltres_sols

nosaltres-sols.aixeta.cat

linktr.ee/Nosaltres_Sols

Subscriu-te al butlletí de Nosaltres Sols!
enviant un correu electrònic a:
butlleti.nosaltressols@gmail.com